

ВИТЯГ З ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Сертифікація систем управління проводиться за ініціативою виробника продукції (процесів, послуг) з метою підтвердження відповідності системи управління вимогам застосовного стандарту:

- Сертифікацію системи управління якістю (далі – СУЯ) провадять з метою підтвердження відповідності СУЯ вимогам ДСТУ ISO 9001, ISO 9001, ДСТУ EN ISO 9001, EN ISO 9001;

- Сертифікацію системи керування безпечністю харчових продуктів (далі – СУБХП) провадять з метою підтвердження відповідності системи управління вимогам ДСТУ ISO 22000, ISO 22000, ДСТУ EN ISO 22000, EN ISO 22000. При сертифікації СУБХП враховуються вимоги ДСТУ ISO/TS 22003;

- Сертифікацію системи управління охороною здоров'я та безпекою праці (далі – СУОЗіБП) провадять з метою підтвердження відповідності системи управління вимогам ДСТУ ISO 45001, ISO 45001;

- Сертифікацію системи екологічного управління (далі – СЕУ) провадять з метою підтвердження відповідності системи управління вимогам ДСТУ ISO 14001, ISO 14001, ДСТУ EN ISO 14001, EN ISO 14001;

- Сертифікацію системи управління щодо протидії корупції (далі – СУПК) провадять з метою підтвердження відповідності системи управління вимогам ДСТУ ISO 37001, ISO 37001.

Заявник, замовник, клієнт - замовник робіт з сертифікації СУ (організація, що подає заявку на сертифікацію, об'єкт аудиту). Заявник є об'єктом аудиту.

1.2 Виробник продукції (процесів, послуг) (надалі продукції), який претендує на сертифікацію СУ, подає до Органу з сертифікації ТОВ «ЦЕНТР СУЧАСНИХ СИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ» (надалі - ОС) заявку (Ф-ОС ЦССМ-09.01-01) та опитувальну анкету.

Організація будь-якої форми власності або будь-яка фізична особа має право провести в ОС сертифікацію системи управління. Заявник може отримати інформацію стосовно порядку проведення сертифікації систем управління в ОС.

1.3 Відповідальний фахівець ОС розглядає заявку та опитувальну анкету (Ф-ОС ЦССМ-09.01-02 - при сертифікації СУЯ, Ф-ОС ЦССМ-09.01-03.1 - при сертифікації СУБХП, Ф-ОС ЦССМ-09.01-04 - при сертифікації СЕУ, Ф-ОС ЦССМ-09.01-05 - при сертифікації СУОЗіБП, Ф-ОС ЦССМ-09.01-06.01 – при сертифікації СУПК) на предмет визначення:

- бажаної сфери сертифікації;
- доречних деталей щодо організації-заявника як вимагається конкретною схемою сертифікації, включаючи її назву і адресу (и) її ділянок (и), її процесів та діяльності, людських і технічних ресурсів, функцій і взаємозв'язків і будь-яких доречних юридичних зобов'язань;

- наявності інформації стосовно всіх процесів, які використовуються організацією на умовах аутсорсингу, які впливатимуть на відповідність вимогам;

- стандартів або інших вимог, на відповідність яким організація-заявник бажає отримати сертифікацію;

- наявності інформації щодо того, чи було проведено консультування з питань систем менеджменту і, якщо так, то ким;

- наявності інформації щодо виробничих ліній, НАССР та кількості змін (при сертифікації СУБХП);

- наявності інформації щодо основних небезпек та ризиків в сфері ОЗіБП, пов'язаних із процесами, основними небезпечними матеріалами, що використовуються в виробничому процесі, а також будь-які відповідні юридичні зобов'язання, що впливають із чинного законодавства в сфері ОЗіБП, відомостей про роботу персоналу всередині та поза межами приміщень (при сертифікації СУОЗіБП).

1.4 Результати розгляду заявки та вихідних документів, оформлюються рішенням за заявкою. Один примірник рішення надається заявнику.

Після розгляду заявки, ОС приймає або відхиляє заявку на сертифікацію. Якщо ОС відхиляє заявку на сертифікацію, за результатами розгляду заявки, причини відхилення документально оформлюються та доводяться до замовника. У разі позитивного рішення ОС та заявник укладають договір на сертифікацію системи управління (далі – СУ), який передбачає проведення робіт у два етапи:

1-ий етап аудиту — попереднє оцінювання СУ (попередня оцінка СУ);

2-ий етап аудиту - остаточна перевірка СУ (аудит на місці).

1.5 Базуючись на розгляді заявки та вихідних матеріалів відповідальна особа ОС визначає компетентність, необхідну для включення в групу аудиту і для прийняття рішення щодо сертифікації. Керівник ОС/заступник призначає групу з аудиту для проведення робіт з сертифікації СУ. Склад групи з аудиту та перелік осіб, які приймають рішення стосовно надання сертифікації зазначається в рішенні за заявкою.

1.6 ОС попередньо інформує замовника про персональний склад групи аудиторів з метою надання можливості оскаржити призначення будь-яких конкретних аудиторів чи експертів.

Замовник може вимагати заміни окремих членів групи з аудиту за наявності розумних підстав, виходячи з принципів здійснення аудиту. Розумними підставами є ситуації, пов'язані з конфліктом інтересів або в тому випадку, коли мала місце неетична поведінка в минулому. Про такі підстави повідомляється керівник ОС. Разом з замовником ОС розглядає питання щодо заміни членів групи з аудиту.

1.7 У разі позитивного рішення за заявкою, компетентна особа ОС розробляє “Програму аудиту для повного циклу сертифікації ” (Ф-ОС ЦССМ-09.01-22), яка включає в себе проведення первинного сертифікаційного аудиту у два етапи, наглядові аудити та аудит повторної сертифікації (ресертифікації) на третій рік до закінчення сертифікації.

1.8 Перший трирічний цикл сертифікації розпочинається з прийняття рішення щодо сертифікації. Подальші цикли починаються з прийняття рішення щодо повторної сертифікації.

2 Попередня оцінка СУ (I етап аудиту)

2.1 До здійснення остаточної перевірки та оцінки СУ група з аудиту здійснює аналіз документації заявника для визначення відповідності задокументованої системи управління критеріям аудиту.

2.2 Під час аналізування документації група з аудиту враховує розмір, характер діяльності і складність організації, а також цілі та сферу аудиту. У деяких випадках це аналізування може бути відкладено до початку робіт на місцях, якщо це негативно не впливатиме на результативність проведення аудиту. В інших випадках може бути здійснене попереднє відвідування місць проведення аудитів з тим, щоб мати відповідне уявлення про наявну інформацію. Місця проведення попереднього аналізування документації визначає керівник групи аудиту (Під час попереднього оцінювання документації СУ воно може здійснюватися як у замовника, так і в ОС).

2.3 Щодо СУБХП — аудит першого етапу потрібно провадити в приміщенні замовника для досягнення встановлених цілей. У виняткових обставинах частина аудиту першого етапу може бути проведена поза приміщенням заявника. Такі випадки повинні обґрунтовуватися.

2.5 Процедура проведення попередньої оцінки СУ на підприємстві проводиться ідентично остаточній перевірці з метою:

- перевірити задокументовану інформацію СУ замовника;
- щоб оцінити розташування замовника і специфічні умови розташувань ділянок, і провести обговорення з персоналом замовника з метою визначення готовності до другого етапу аудиту;
- щоб проаналізувати стан замовника і його розуміння щодо вимог стандарту, зокрема стосовно визначення ключових характеристик або суттєвих аспектів, процесів, цілей і функціонування СУ;

- щоб зібрати необхідні відомості щодо сфери СУ, включаючи: ділянки (нок) заявника; процеси та обладнання; встановлені рівні контролю; застосовні законодавчі та регуляторні вимоги;
- щоб проаналізувати розподіл ресурсів для проведення аудиту другого етапу, погодити з замовником деталі аудиту другого етапу та забезпечити конкретизацію планування остаточного аудиту;
- щоб забезпечити конкретизацію планування аудиту другого етапу завдяки досягненню достатнього розуміння СУ заявника і діяльності його дільниць в контексті стандарту на СУ або інших нормативних документів;
- щоб оцінити, чи плануються і виконуються внутрішні аудити і аналізування керівництвом і що ступінь впровадження СУ підтверджує, що замовник готовий до аудиту другого етапу;
- **для СУБХП, аналізування того чи:**
- визначила організація ПП, що є належними для її діяльності (наприклад, нормативні, законодавчі вимоги, вимоги споживача та схеми сертифікації);
- охоплює СУБХП належні процеси та методи визначення та оцінки загроз безпеці харчової продукції організації та подальше обрання та категоризацію заходів контролю (комбінацій);
- впроваджено відповідні законодавчі вимоги в сфері безпеки харчових продуктів;
- СУБХП спроектовано для виконання політики в сфері харчової політики організації;
- програма впровадження СУБХП обґрунтовує перехід до аудиту (другий етап);
- валідація заходів контролю, верифікація діяльності та програми поліпшення відповідають вимогам стандарту на СУБХП;
- документи та договори щодо СУБХП є в наявності для внутрішнього розповсюдження та для надання відповідним постачальникам, замовникам та зацікавленим сторонам;
- є в наявності додаткова документація, яку необхідно проаналізувати та/або інформація, яку необхідно отримати заздалегідь.

2.6 Отримані дані документуються і повідомляються замовнику, включаючи визначення будь-яких ділянок, що викликають занепокоєння та, які можуть бути кваліфіковані як невідповідність під час остаточного аудиту.

2.7 У випадку проведення попередньої оцінки першого етапу первинної сертифікації на місці, керівник групи аудиту складає графік аудиту, на початку аудиту проводить вступну нараду, за участю представників заявника, по закінченні аудиту - заключну нараду.

2.8 Попередня оцінка системи управління заявника завершується підготовкою письмового висновку по результатах попередньої оцінки, який містить оцінку відповідності задокументованої СУ вимогам відповідного стандарту та рішення щодо доцільності або недоцільності проведення остаточної перевірки і оцінки системи управління (II етапу аудиту). Висновок готується у двох примірниках: один залишається в ОС, другий передається заявнику.

2.9 У разі виявлення невідповідностей за результатами I етапу аудиту у висновку наводяться усі виявлені невідповідності СУ вимогам сертифікації, також мають бути визначені будь-які проблемні зони, які може бути класифіковано як невідповідність під час 2-го етапу аудиту. Після чого приймається рішення або щодо продовження аудиту, або його тимчасового припинення на термін приведення документації у відповідність вимогам застосовного стандарту. Заявником за погодженням з ОС визначається термін для усунення виявлених невідповідностей, але не більше 6-х місяців. При визначенні інтервалу між попереднім і остаточним аудитами необхідно прийняти до уваги потреби замовника вирішити проблемні питання, які були встановлені при попередньому аудиті.

ОС інформує замовника, що результати I етапу аудиту можуть призвести до відкладення або скасування II етапу аудиту.

2.10 В залежності від кількості виявлених невідповідностей за результатами попереднього оцінювання СУ ОС може прийняти одне з нижченаведених рішень:

- у разі виявлення значної кількості невідповідностей, проведення остаточної перевірки та оцінки СУ є недоцільним. Подальші роботи з сертифікації СУ призупиняються до усунення заявником виявлених невідповідностей. Після того, як заявник надасть переконливі докази стосовно усунення всіх виявлених невідповідностей ОС проводить повторну оцінку документації СУ заявника з укладанням додаткового договору. Вартість цих робіт визначається з урахуванням фактичних витрат часу групи з аудиту на повторне оцінювання. За результатами повторного оцінювання складається висновок стосовно відповідності документації СУ заявника вимогам використовуваного стандарту.

- у разі незначної кількості невідповідностей і усунення їх заявником без внесення суттєвих змін до СУ для їх усунення, ОС приймає рішення про доцільність проведення робіт з сертифікації СУ, у разі усунення невідповідностей до проведення остаточної перевірки та оцінки СУ. Роботи з попереднього повторного оцінювання проводяться без укладання додаткового договору. При цьому аналізуються тільки ті процеси, стосовно яких були виявлені невідповідності.

2.11 Після підписання висновку за результатами попередньої оцінки керівник групи аудиту інформує зацікавлені сторони щодо подальшого проведення аудиту.

ОС може не проводити 2-й етап аудиту, повідомивши про це замовника, у випадку:

- якщо протягом визначеного терміну замовником не надано докази усунення невідповідностей, виявлених при проведенні 1-го етапу аудиту;
- якщо організація порушує умови договору.

3 Остаточна перевірка та оцінка СУ

3.1 Остаточна перевірка і оцінка системи управління – II етап аудиту, здійснюється групою з аудиту під керівництвом керівника групи аудиту.

3.2 За результатами аналізу документів та висновку попереднього аудиту керівник групи аудиту готує план аудиту та графік аудиту (графік є невід'ємною частиною плану аудиту та доповнює його), як основу забезпечення згоди між замовником, групою з аудиту та об'єктом сертифікації, стосовно проведення аудиту.

3.3 Керівник групи аудиту після ознайомлення членів групи з аудиту з планом аудиту, погоджує його з замовником аудиту та надає об'єкту аудиту до початку аудиторської діяльності на місцях. Спірні питання щодо змісту плану в цілому, або деяких його пунктів, мають бути вирішені між керівником групи аудиту, об'єктом аудиту та замовником аудиту. Будь-які зміни плану аудиту узгоджуються з зацікавленими сторонами до початку аудиту. Після проведення аудиту керівник групи аудиту здійснює аналіз плану аудиту з метою встановлення, чи досягнуто його цілі та чи є необхідність поліпшення.

4 Здійснення аудиторської перевірки на місцях

4.1 Другий етап аудиту проводиться безпосередньо на місці розташування заявника.

4.2 У випадку, коли будь-яка частина аудиту проводиться за допомогою електронного устаткування або ділянка, аудит якої необхідно провести є віртуальною, ОС здійснює підбір групи аудиту із відповідною компетентністю. Докази, отримані під час такого аудиту повинні бути достатніми щоб дозволити аудитору прийняти обґрунтоване рішення щодо відповідності вимогам, що перевіряються.

4.3 Керівник аудиторської групи проводить попередню нараду. У ній беруть участь члени групи аудиту, керівництво замовника та, за необхідності, відповідальні за діяльність чи процеси, які підлягають аудиту.

На попередній нараді розглядаються такі питання:

- представлення учасників з окресленням їх ролей;
- підтвердження цілей, сфери та критеріїв аудиту;
- підтвердження плану та графіку проведення аудиту (зокрема, тип і сферу аудиту, його цілі і критерії), будь-яких змін та інших відповідних домовленостей з об'єктом аудиту, таких як дата і час проведення заключної наради, проміжних нарад групи з аудиту та керівництва об'єкта аудиту;

- методи і процедури, які використовуватимуть під час проведення аудиту на основі вибірки, а також доведення до відома об'єкта аудиту, що доказ аудиту базуватиметься лише на частині наявної інформації і тому для аудиту є характерним елементом невизначеності;
- підтвердження офіційних способів обміну інформацією між групою з аудиту і об'єктом аудиту;
- підтвердження мови, яку використовуватимуть під час аудиту;
- підтвердження того, що під час аудиту, об'єкт аудиту отримуватиме всю інформацію про хід виконання аудиту та будь-які проблемні питання;
- підтвердження наявності ресурсів і забезпеченості умовами роботи необхідних груп з аудиту;
- підтвердження того, що є предметом конфіденційності;
- підтвердження відповідних дій, пов'язаних з охороною праці, аварійними ситуаціями та особистою безпекою для груп з аудиту;
- підтвердження наявності, ролей та особистостей будь-яких супроводжувальних осіб та спостерігачів;
- метод звітування, включаючи градацію даних аудиту;
- інформацію про умови, за яких аудит може бути достроково припинений;
- інформацію про порядок подання апеляцій стосовно проведення аудиту чи його висновків;
- підтвердження того, що керівник групи з аудиту та група з аудиту, яка представляє ОС, несе відповідальність за аудит і буде контролювати виконання плану та графіку аудиту, охоплюючи діяльність з аудиту та записи аудиту;
- підтвердження статусу даних попереднього аналізування або аудиту, за наявності.

За результатами попередньої наради складають протокол.

4.4 Група з аудиту проводить оцінку системи управління об'єкта аудиту на відповідність встановлених критеріїв аудиту. Методи збирання інформації містять: співбесіди, спостереження за процесами та діяльністю, аналізування документації та записів.

Під час аудиту керівник групи з аудиту, у разі необхідності, проводить наради для обміну інформацією, оцінювання ходу виконання аудиту і перерозподілу, у разі потреби, робочих завдань між членами групи з аудиту.

Під час аудиту керівник групи з аудиту періодично інформує об'єкт аудиту і, за необхідності, замовника аудиту про хід виконання аудиту та будь-які проблеми.

4.5 Для підготування даних аудиту оцінюються докази аудиту за критеріями аудиту. Невідповідності, виявлені при проведенні перевірки та оцінки СУ реєструються в протоколах невідповідностей. Невідповідності аналізуються за участю об'єкта аудиту для отримання визнання того, що доказ аудиту є правильним і невідповідності є зрозумілими.

Перед проведенням заключної наради група з аудиту проводить нараду з тим, щоб: проаналізувати зібрані під час аудиту дані аудиту та будь-яку іншу відповідну інформацію на відповідність цілям аудиту; дійти згоди щодо висновків аудиту, враховуючи притаманну процесу аудиту невизначеність; визначити будь-які необхідні подальші дії; підтвердити доцільність плану аудиту або визначити будь-які необхідні зміни для майбутніх аудитів (наприклад, щодо сфери, тривалості або дати аудиту, частоти наглядань, компетентності групи з аудиту).

4.6 У результаті перевірки та оцінки СУ можливі такі основні висновки:

- СУ повністю відповідає критеріям аудиту (варіант 1);
- СУ в цілому відповідає критеріям аудиту, але виявлено невідповідності, які можуть бути усунуті досить швидко (варіант 2);
- СУ має критичні невідповідності, які можна усунути лише в результаті доопрацювання протягом досить тривалого часу (варіант 3).

4.7 Заключна нарада проводиться під головуванням керівника групи з аудиту для представлення даних аудиту та висновків аудиту таким чином, щоб їх зрозумів та підтвердив об'єкт аудиту.

4.8 В протоколі заключної наради відображають висновки щодо відповідності СУ за результатами сертифікаційного аудиту, включаючи наступні дані:

- повідомити об'єкту аудиту, що зібрані докази в ході аудиту були засновані на вибірці інформації, тим самим спричинивши елемент невизначеності;
- визначення способу та термінів звітування, зокрема будь-якої градації результатів аудиту;
- інформація стосовно процесу органу з сертифікації щодо поводження з невідповідностями, зокрема, будь-які наслідки, пов'язані із статусом сертифікації об'єкта аудиту;
- визначаються терміни представлення плану коригування та коригувальних дій щодо будь-яких невідповідностей, виявлених під час аудиту;
- інформація стосовно дій ОС після аудиту;
- інформація щодо процесів вирішення скарг та розглядання апеляцій.
- СУ відповідає вимогам відповідного стандарту;
- СУ має невідповідності,
- а також пропозиції щодо надання чи ненадання сертифікації та умови надання чи будь-які зауваження.

4.9 Якщо при проведенні 2-го етапу аудиту виявлено невідповідності, то при проведенні заключної наради керівник групи аудиту повідомляє про це керівництво організації і погоджує термін, в який організація повинна здійснити коригування/коригувальні дії та надати документовані докази стосовно їх виконання до ОС. Організація, об'єкт аудиту, повинна розробити «План виконання коригувальних заходів», в якому вказуються заходи для усунення виявлених невідповідностей, відповідальні та терміни усунення невідповідностей.

ОС проводить перевірку виконання таких дій з відвідуванням або без відвідування підприємства.

5 Підготування, схвалення та розсилання звіту про аудит

5.1 Відповідальним за підготування звіту про аудит та за його зміст є керівник групи з аудиту. Звіт про аудит повинен забезпечити повний, точний, стислий та чіткий опис проведеного аудиту.

Кожний член групи з аудиту подає звіт про стан тих об'єктів системи управління підприємства, які він перевіряв. Звіт підписують усі члени групи з аудиту. Термін підготовки звіту - протягом місяця після проведення заключної наради. Якщо це неможливо, про причини затримки керівник групи з аудиту повідомляє замовника аудиту та погоджує новий термін.

5.2 Якщо в термін до одного місяця (під час написання звіту про аудит) об'єкт аудиту надає керівнику групи аудиту докази виконання коригувань/коригувальних дій і група аудиту впевниться в їх результативності, то група з аудиту має відобразити результати оцінювання у звіті про аудит та пропонувати ОС видати сертифікат на СУ. Якщо для усунення невідповідностей та виконання коригувальних дій для організації необхідно більше одного місяця для виконання коригувальних дій, то у звіті необхідно вказувати фактичний стан усунення невідповідностей та пропозиції стосовно надання сертифікації.

5.3 Затверджений звіт про аудит розсилається одержувачам, зазначеним замовником аудиту. Звіт про аудит є власністю ОС.

7 Рішення щодо сертифікації

7.1 Сертифікат на СУ може бути виданий тільки при відповідності СУ замовника вимогам відповідного стандарту (після усунення невідповідностей та впровадження коригувальних дій і надання переконливих доказів щодо їх впровадження до ОС).

7.2 Рішення щодо надання або відмови у сертифікації, розширення або скорочення сфери сертифікації, призупинення або поновлення сертифікації, скасування сертифікації та надання повторної сертифікації приймається особами, які не брали участі в оцінюванні системи управління, а також які повинні мати відповідну компетентність.

7.3 У разі позитивного рішення щодо сертифікації (варіант 1) ОС оформлює висновок-рішення про можливість видачі сертифікату на систему управління, оформляє ліцензійну угоду у двох примірниках на право користування сертифікатом відповідності, яка підписується ОС та замовником та розробляє «Програму проведення технічного нагляду за сертифікованою системою управління» в двох примірниках. В ліцензійній угоді зазначені

умови використання сертифікату відповідності на СУ, визначені права і обов'язки Замовника та ОС, використання назви органу з сертифікації. **ОС не має знака сертифікації систем управління.** Сертифікат відповідності діє протягом терміну дії угоди. Припинення дії угоди одночасно означає припинення дії сертифікатів відповідності.

7.4 Зареєстрований сертифікат на систему управління видається на термін до 3 років. Трирічний цикл сертифікації починається з рішення щодо сертифікації або повторної сертифікації.

7.5 У разі негативного висновку (варіант 3) групи з аудиту, який наведено в звіті, сертифікат на систему управління не видається. Після доопрацювання системи управління та усунення невідповідностей підприємство має право звернутись повторно до ОС з оформленням нової заявки.

7.6 Термін дії сертифікату на систему управління не продовжується. Щоб отримати сертифікат на новий термін дії, виробник подає в ОС заявку (за 3 місяці до закінчення терміну дії сертифікату). Порядок ресертифікації системи управління виробника визначається ОС при розгляді заявки в кожному конкретному випадку з урахуванням результатів Наглядового аудиту (технічного нагляду) за сертифікованою системою управління протягом дії сертифікації та скарг, отриманих від користувачів сертифікації.

8 Наглядовий аудит за сертифікованими СУ

8.1 ОС здійснює періодичне наглядання за системою управління протягом усього терміну дії сертифіката, через встановлені проміжки часу, для підтвердження того, що об'єкти аудиту, система управління яких була сертифікована, продовжують відповідати вимогам сертифікації.

8.2 Періодичність проведення технічного нагляду встановлюється ОС за письмовою пропозицією в звіті групи з аудиту під час проведення сертифікації системи управління.

Наглядовий аудит охоплює:

- внутрішні аудити і аналізування керівництвом;
- перевірку дій, ужитих за результатами невідповідностей, що виявлені протягом попереднього аудиту;
- розгляд скарг;
- результативність системи менеджменту щодо досягнення цілей сертифікованого замовника;
- хід виконання запланованих дій, що направлені на постійне поліпшення;
- постійний оперативний контроль;
- перевірка будь-яких змін, і
- використання знаків та/або будь-яких інших посилань на сертифікацію.

Звіти про технагляд повинні містити відомості про усунення кожної невідповідності, що була виявлена раніше.

8.3 За результатами наглядового аудиту ОС може зупинити або скасувати дію сертифіката на систему управління у випадках:

- виявлення невідповідності системи управління якістю вимогам застосовного стандарту;
- підприємство не усунуло виявлені невідповідності протягом встановленого терміну;
- наявності обґрунтованих претензій споживачів даної продукції;
- виявлення порушень правил або процедур, установлених ОС;
- виявлення неправильного використання сертифіката.

8.4 ОС анулює сертифікат на систему управління у випадках:

- якщо результати наглядового аудиту свідчать про принципову невідповідність системи управління чинним вимогам;
- якщо виявлені при проведенні наглядового аудиту невідповідності не усунені протягом встановленого терміну;
- якщо протягом тривалого часу виробник не поставляє продукцію;
- якщо у разі зміни правил системи сертифікації виробник не може забезпечити відповідності новим вимогам;

- якщо виробник не виконав фінансові зобов'язані перед ОС;
- відмови від проведення наглядового аудиту;
- наявності офіційного прохання виробника.

8.5 Про тимчасове зупинення або скасування дії, про факт анулювання сертифіката ОС офіційно повідомляє підприємство.

9 Спеціальні аудити

9.1 Розширення сфери сертифікації

9.1.1 Замовник подає до ОС заявку на переоформлення сертифікату на систему управління з вказанням причини переоформлення за встановленою ОС формою (Ф-ОС ЦССМ-09.01-28). До заявки необхідно надати комплект документів, який підтверджує відповідні зміни. ОС розглядає заявку і наданий комплект документів та готує рішення за заявкою (Ф-ОС ЦССМ-09.01-29), в якому визначаються дії щодо аудиту та рішення щодо можливості проведення робіт з розширення сфери сертифікації. Розширення сфери сертифікації може бути проведено у поєднанні з наглядовим аудитом. Рішення доводить до замовника.

9.1.2 У випадку, якщо клієнт сертифікований відповідно до вимог державного стандарту на систему управління (наприклад за ДСТУ ISO 9001) і бажає отримати сертифікат на ту ж систему управління, але відповідно до вимог міжнародного стандарту (наприклад, ISO 9001), або навпаки, то клієнт подає до ОС заявку за встановленою формою (Ф-ОС ЦССМ-09.01-28). До заявки необхідно надати комплект документів, який підтверджує відповідні зміни в документації СУЯ клієнта. ОС розглядає заявку і наданий комплект документів та готує рішення за заявкою (Ф-ОС ЦССМ-09.01-29) щодо можливості проведення робіт. Роботи за заявкою здійснюються шляхом проведення наглядового аудиту.

Така ж процедура отримання сертифікату на систему управління якістю відповідно до вимог діючого в Україні стандарту ДСТУ EN ISO 9001.

9.2 Зміни в системі управління сертифікованого клієнта

9.2.1 Сертифікований клієнт зобов'язаний:

- оперативно інформувати ОС про будь-які передбачені зміни в системі управління або інші зміни, які можуть вплинути на її відповідність чинним вимогам;
- погодитися з рішенням ОС про необхідність переоцінки системи управління у зв'язку з включенням передбачених змін або здійснення додаткового аналізу цих змін.

9.3 Короткострокові аудити

9.3.1 ОС, в разі необхідності (щоб розслідувати скарги, або у відповідь на зміни, або щодо замовників, сертифікацію яких тимчасово зупинено), може провести аудит сертифікованих замовників попереджаючи незадовго до початку аудиту. В таких випадках, коли ОС прийняв рішення щодо проведення "особливого аудиту", він письмово сповіщає сертифікованого замовника про умови проведення аудиту та склад групи аудиту. Оплата таких робіт здійснюється згідно з договором, який укладається між ОС та підприємством.

9.4 Якщо ОС стає відомо про серйозний інцидент, пов'язаний з гігієною та безпекою праці, наприклад, про серйозний нещасний випадок або серйозне порушення регулятивних вимог, для того, щоб з'ясувати, чи не було завдано шкоди СУОЗіГП клієнта та наскільки ефективно вона функціонувала, ОС проводить позаплановий наглядовий аудит. За результатами нагляду оформляється звіт, в якому зазначаються результати проведеного аудиту.

9.5 Зміни вимог щодо сертифікації

9.5.1 При зміні вимог щодо сертифікації (зміни вимог стандарту, що застосовується введення нової версії застосовного стандарту, зміни вимог щодо проведення аудиту, ін.) ОС зобов'язаний:

- повідомити сертифікованих клієнтів (які сертифіковані на відповідність вимогам застосовного стандарту) про відповідні зміни,
- повідомити сертифікованих клієнтів, що ОС має намір внести в документацію у відповідності з вимогами до сертифікації;

- визначити реальні терміни, потрібні клієнту для внесення відповідних змін до системи управління (перехідний період);
- офіційно (шляхом розміщення інформації на сайті або офіційним листом) повідомити усіх сертифікованих клієнтів про нові вимоги і про необхідність здійснення належних заходів щодо їх урахування, та про тимчасову зупинку або анулювання сертифіката в разі їх невиконання в установлений термін.

9.5.2 Рішення щодо перехідного періоду приймається ОС на підставі рекомендацій відповідних національних чи міжнародних організацій.

9.5.3 Порядок та обсяг проведення робіт для перевірки виконання змінених вимог, ОС визначає в кожному конкретному випадку в залежності від обсягу та виду змін. Перевірка може бути проведена під час чергового/позапланового наглядного аудиту або процедура аналогічна процедурі сертифікації.

ОС ухвалює рішення щодо сертифікації чи переоформлення сертифікату (скасування чинного сертифікату та видачу нового сертифікату), ґрунтуючись на результатах перевірки виконання змінених вимог.

При проведенні перевірки виконання змінених вимог під час наглядного аудиту сертифікат видається після прийняття рішення щодо надання сертифікації на термін дії попереднього сертифікату.

10 ПРИЗУПИНЕННЯ, СКАСУВАННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ ГАЛУЗІ СЕРТИФІКАЦІЇ

10.1 ОС має право тимчасово зупинити дію сертифікатів у випадках, коли, наприклад: сертифікована система менеджменту замовника постійно або суттєво не відповідає вимогам сертифікації, включаючи вимоги щодо результативності системи менеджменту; сертифікований замовник не дозволяє проводити наглядні аудити або повторні сертифікаційні аудити з необхідною періодичністю, або сертифікований замовник добровільно подав прохання щодо призупинення.

10.2 За результатами наглядання ОС також може призупинити або скасувати дію сертифіката.

10.3 ОС укладаючи ліцензійну угоду з замовником на використання сертифікату відповідності, що має юридичну силу, інформує замовника про умови використання сертифікації, а також про дії замовника у разі призупинення чи скасування сертифікації.

10.4 Рішення про зупинку дії сертифікату відповідності та ліцензійної угоди приймається у випадку, якщо вжиттям коригувальних заходів, погоджених ОС, підприємство може усунути виявлені причини невідповідності. У протилежному разі сертифікат відповідності та ліцензійна угода скасовуються. Також сертифікат відповідності на систему управління скасовується у випадку розширення/скорочення сфери сертифікації і видачі нового сертифікату відповідності.

10.5 ОС повідомляє замовника аудиту та/або об'єкт аудиту про призупинку дії сертифіката листом і одночасно зазначає умови, за яких можливе поновити дію сертифіката на систему управління.

10.6 ОС призупиняє сертифікат на термін, що не перевищує 6 місяців від дати призупинки. Дію сертифіката відповідності може бути відновлено за умови виконання підприємством коригувальних заходів щодо усунення виявлених невідповідностей та позитивних результатів контролю їх виконання ОС, шляхом проведення наглядного аудиту. Якщо в зазначений термін замовник не виконує зазначених ОС умов, за яких можливе поновлення сертифікату на систему управління, ОС приймає рішення щодо анулювання сертифікату на систему управління.

10.6 Про факт анулювання сертифікату ОС офіційно повідомляє замовника аудиту листом або аналогічним повідомленням (направляється рішення щодо анулювання сертифікату).

10.7 ОС скорочує галузь сертифікації замовника, щоб виключити частки, які не відповідають вимогам, коли замовник постійно або серйозно не відповідає вимогам

сертифікації відносно цих частин сфери сертифікації. Будь-яке таке скорочення повинне відповідати вимогам стандарту, що використовується для сертифікації.

10.8 Якщо ОС стає відома інформація про інциденти, такі як серйозний нещасний випадок або серйозне порушення регулятивних вимог, що вимагає залучення компетентного регулюючого органу сертифікованим клієнтом або безпосередньо аудиторською групою в ході проведення спеціального аудиту є підставою для ОС стосовно прийняття рішення щодо призупинення чи скасування сертифікації СУОЗіБП, якщо доведено, що СУОЗіБП істотно не відповідає вимогам сертифікації в сфері ОЗіБП.

11 ПОВТОРНЕ ОЦІНЮВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

11.1 Термін дії сертифіката на систему управління не подовжується. Для отримання сертифіката на новий термін, підприємство за три місяці до закінчення терміну його дії подає до ОС заявку.

11.2 Проведення повторного оцінювання (ресертифікація) проводиться так само як і сертифікація системи управління. Порядок проведення повторної перевірки і оцінювання системи управління об'єкта аудиту визначає ОС в кожному конкретному випадку з урахуванням результатів наглядання за сертифікованою системою управління і наявності претензій та рекламацій до діяльності об'єкта аудиту. Діяльність з повторного сертифікаційного аудиту може не потребувати проведення аудит етапу 1. Рішення приймається ОС.

11.3 Якщо протягом ресертифікаційного аудиту виявлено невідповідності або відсутність доказів відповідності, ОС повинен визначити термін для розробки коригувальних дій, які повинні бути впроваджені підприємством до закінчення сертифікації.

11.4 ОС приймає рішення щодо ресертифікації на основі як результатів ресертифікаційного аудиту, так і на результатах аналізу системи управління протягом дії сертифікату та скарг, отриманих від користувачів сертифікації. Дата видання на новому сертифікаті повинна бути однаковою або пізнішою ніж дата рішення щодо повторної сертифікації.

11.5 Якщо ОС не завершив аудит повторної сертифікації або ОС не має можливості перевірити впровадження коригувань та коригувальних дій щодо будь-яких суттєвих невідповідностей до дати завершення сертифікації, повторна сертифікація не повинна бути рекомендована та дія сертифікації не повинна бути подовжена. Замовника потрібно поінформувати про таке рішення, а також про його наслідки.

11.6 Після закінчення дії сертифікації ОС може поновити сертифікацію в термін до 6 місяців за умови завершення всіх заходів з повторної сертифікації, в іншому випадку проводиться щонайменше аудит другого етапу. Дата набуття чинності сертифікатом повинна бути однаковою або пізнішою ніж дата рішення щодо повторної сертифікації. Дата завершення дії повинна ґрунтуватись на попередньому циклі сертифікації.

11.7 Підприємство здійснює оплату робіт з повторного оцінювання за окремим договором.

11.8 При внесенні змін до системи управління, яка була підтверджена під час сертифікації, замовник/об'єкт аудиту повинен оперативно інформувати ОС.

11.9 У разі наявності декількох ділянок або сертифікації на відповідність декільком стандартам системи управління, при плануванні аудиту повинен забезпечуватися відповідний обсяг аудиту на місці, щоб забезпечити довіру до сертифікації.

12 НЕПРАВИЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ СЕРТИФІКАТА

12.1 Підприємство не має права на використання сертифіката на систему управління у випадку:

- закінчення терміну дії, тимчасового зупинення дії або анулювання сертифіката;
- зміни виробником власної системи управління, яка не була прийнята ОС та, яка може негативно вплинути на відповідність вимогам системи управління;
- внесення ОС певних змін до правил системи, які виробник не зміг впровадити на своєму підприємстві;

- виникнення інших обставин, які можуть негативно вплинути на систему управління виробника.

Вимоги стосовно використання сертифікатів зазначені в договорі на сертифікацію та ліцензійній угоді.

ОС та заявник підписують Ліцензійну угоду (Ф-ОС ЦССМ-09.01-20), в якій зазначено, що сертифікований клієнт:

- відповідає вимогам ОС під час посилання на статус сертифікації в засобах комунікації, як наприклад Інтернет, брошури, реклама або інші документи;
- не робив або не припускала оманливих тверджень стосовно своєї сертифікації;
- не використовував або не припускав використання сертифікаційного документа або будь-якої його частини в оманливій формі;
- у разі скасування сертифікації, припинив використання всього надрукованого рекламного матеріалу, що містить посилання на сертифікацію, як визначено;
- вносив зміни у весь надрукований рекламний матеріал, якщо сферу сертифікації скорочено;
- не дозволяв, щоб посилання на сертифікацію його системи управління використовувалося для припущення, що ОС сертифікує продукцію (включаючи послугу) або процес;
- не натякав на те, що сертифікація стосується діяльності та ділянок, що знаходяться поза сферою сертифікації;
- не використовував сертифікацію таким чином, що може дискредитувати ОС та/або систему сертифікації або привести до втрати довіри суспільства.